

Spis treści

Wykaz skrótów	9
1. Akty prawne	9
2. Czasopisma	10
3. Pozostałe skróty	11
Wprowadzenie	13
I. Ustrojowe oraz prawne funkcje notariatu publicznego	16
1. Instytucja przymusu notarialnego	16
2. Prewencja jurysdykcyjna	21
II. Status prawny notariusza w zakresie kompetencji zawodowych	27
1. Cele, funkcje i znaczenie czynności notarialnych w obrocie prawnym	27
2. Urzędowy charakter czynności notarialnych	32
3. Czynność notarialna o charakterze usługowym	38
4. Kryteria interesu publicznego w ocenie charakteru czynności notarialnych	46
5. Status prawny notariusza a byt prawny dokumentu notarialnego jako przedmiot obrotu prawnego	51
6. Szczególne funkcje prewencji jurysdykcyjnej notariusza związane z postępowaniem wieczystoksięgowym	57
7. Kancelaria notarialna jako miejsce dokonywania czynności notarialnych	62

4	OCHRONA DÓBR OSOBISTYCH NOTARIUSZA Z TYTUŁU BEZPRAWNEGO	
	7.1. Kancelaria notarialna jako siedziba urzędowa	62
	7.2. Kancelaria notarialna jako firma czy bez firmy	64
III.	Status prawny zastępcy notarialnego	71
	1. Stwierdzenie statusu prawnego zastępcy notarialnego	71
	2. Podstawy umocowania zastępcy do wykonania czynności notarialnych	73
	3. Skutki wadliwego umocowania zastępcy notarialnego bądź dokonania czynności wbrew umocowaniu	77
IV.	Piecza samorządu notarialnego nad wykonywaniem przez notariuszy oraz zastępców notarialnych obowiązków zawodowych	79
	1. Konstytucyjne umocowanie samorządu w zakresie sprawowanej pieczy	79
	2. Charakter sprawowania pieczy a nadzór nad działalnością notariuszy, zastępców notarialnych oraz aplikantów	82
V.	Notariusz jako podmiot ochrony prawnej	87
	1. Notariusz jako osoba fizyczna czy urzędowa zaufania publicznego	87
	2. Notariusz korzystający z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym	90
	3. Notariusz jako przedsiębiorca a naruszenie dobra osobistego	92
VI.	Odpowiedzialność prawna notariusza determinowana statusem zawodowym	98
	1. Odpowiedzialność majątkowa (osobista)	98
	2. Notariusz jako instytucja odpowiedzialna w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy	100
	3. Notariusz jako funkcjonariusz publiczny na gruncie prawa notarialnego oraz karnego	114

VII. Prawnokarna ochrona dokumentów urzędowych w świetle odpowiedzialności karnej notariusza	119
1. Niedopełnienie obowiązków zawodowych jako podstawa odpowiedzialności karnej notariusza	119
2. Prokurator jako gwarant ochrony dokumentów urzędowych sporządzanych przez notariusza jako osobę zaufania publicznego	122
3. Staranność zawodowa prokuratora odniesieniu do sposobu oraz zakresu formułowania zarzutów wobec podejrzanego notariusza w świetle praktyki orzeczniczej	125
4. Udokumentowanie w akcie notarialnym oświadczeń woli stron jako wyludzenie nieprawdy	127
5. Prawnokarna ocena działania notariusza na szkodę pokrzywdzonego	130
6. Zarzut niedopełnienia obowiązków z art. 231 k.k.	131
7. Odpowiedzialność notariusza z tytułu naruszenia obowiązków z art. 86 Prawa o notariacie	138
8. Prawnokarna kwalifikacja czynu a bezpieczeństwo obrotu dokumentami notarialnymi gwarantowane instytucjami prawa cywilnego	139
9. Zakaz wykonywania zawodu notariusza jako orzeczony środek karny	140
VIII. Weryfikacja oskarżenia notariusza w świetle praktyki sądowej	143
1. Sądowa ocena postępowania przygotowawczego	143
2. Kwalifikacja prawna aktu oskarżenia w przypadku czynu prowadzącego się do sporządzenia aktu notarialnego w aspekcie prawno-karnym oraz prawa notarialnego i cywilnego	147
3. Oczywista bezzasadność oskarżenia notariusza jako podstawa uniewinnienia	148

IX. Ochrona dóbr osobistych notariusza jako osoby zaufania publicznego z tytułu oczywiście bezprawnego i zawinionego oskarżenia	151
1. Istota i charakter dóbr osobistych ze szczególnym uwzględnieniem statusu notariusza powołanego do dokonywania czynności urzędowych	151
2. Roszczenie o zaniechanie oczywiście bezprawnych podejrzeń popełnienia przestępstwa przez notariusza w celu zapobieżenia podważenia zaufania publicznego w wykonywaniu zawodu	157
3. Wartość dowodowa uzasadnienia wyroku uniewinniającego notariusza w postępowaniu o ochronę dóbr osobistych	164
3.1. Związanie sądu w postępowaniu cywilnym ustaleniami wyroku skazującego (rozważania wstępne)	164
3.2. Wyrok uniewinniający jako przedmiot swobodnej oceny dowodów w postępowaniu cywilnym	166
3.3. Samodzielność ustaleń sądu cywilnego wobec wyroku uniewinniającego notariusza jako działania bezprawnego oskarżyciela publicznego	168
3.3.1. Ocena prawna aktu oskarżenia w świetle wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 10 maja 2012 r.	168
3.3.2. Podstawy oddalenia apelacji Skarbu Państwa w świetle wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 13 grudnia 2012 r.	183
4. Sytuacja prawna prokuratury w procesie o ochronę dóbr osobistych wobec bezprawnego i zawinionego oskarżenia	194
5. Bezprawne i zawinione oskarżenie notariusza w świetle ochrony dóbr osobistych pokrzywdzonego	199
6. Sądowe kryteria udzielonej notariuszowi ochrony prawnej	201
6.1. Dobre imię, godność i uczciwość osobista	201
6.2. Ochrona autorytetu w środowisku lokalnym, prawniczym oraz notarialnym	203
6.3. Ochrona zawodowych kompetencji oraz statusu notariusza jako członka samorządu notarialnego	204
6.4. Obowiązek przeproszenia podany do publicznej wiadomości	207

6.5. Obowiązek zadośćuczynienia i nawiązka na cele społeczne.....	208
6.6. Kumulacja roszczeń przewidzianych w art. 448 k.c. ...	210
7. Ochrona dóbr osobistych zastępcy notarialnego	211
X. Podważenie ochrony dóbr osobistych notariusza w świetle skargi kasacyjnej prokuratury generalnej	212
1. Zakres zaskarżenia skargą kasacyjną	212
2. Motywy uzasadniające złożenie skargi kasacyjnej.....	213
3. Odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej	219
XI. Odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania	224
XII. Refleksje nad odpowiedzialnością personalną prokuratora za oczywiście bezprawne oskarżenie notariusza jako osoby zaufania publicznego	228
1. Kryteria przestrzegania profesjonalizmu zawodowego funkcjonariuszy publicznych (prokuratora oraz notariusza) i ich wpływ na ocenę bezpieczeństwa prawnego państwa	228
2. Odpowiedzialność personalna prokuratora a odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa	231
3. Standardy zawodowe prokuratora wobec oczywistego i rażącego bezprawnego oskarżenia w świetle porównywalnych wymogów przestrzegania porządku prawnego przez notariusza	235
XIII. Najnowsze kierunki zmian funkcjonowania notariatu w obszarze Unii Europejskiej oraz prawa krajowego	240
1. Unijne warunki równego traktowania w zakresie zatrudniania oraz pracy i ich implementacja w prawie krajowym.....	240
2. Limit wieku obligujący zaprzestanie wykonywania zawodu notariusza w prawie krajowym w świetle dyrektywy unijnej	241

8 OCHRONA DÓBR OSOBISTYCH NOTARIUSZA Z TYTUŁU BEZPRAWNEGO ...

3. Wyłączenie notariuszy z procedur przetargowych na dokonanie czynności notarialnych 246
4. Dwuinstancyjność postępowania sądowego w sprawie wydania wypisów aktów notarialnych 248
5. Wnioski 251